

02-05-2021 Preek ds. Els van der Wolf-Kox

We zijn op weg naar Pinksteren. Het thema voor deze periode is 'bidden.' Denkend aan de leerlingen van Jezus die zich biddend hebben voorbereid op de komst van de Heilige Geest.

'Zal de Vader in de hemel niet de Heilige Geest geven aan wie hem erom vragen?' zei Jezus. (Lucas 11:13)
Vorige week hebben we gebeden met Psalm 100, een Psalm van aanbidding. Het ging over het aanbidden van God. Vandaag vragen we ons af: Wie is die God tot wie we bidden? Wat plek neemt Hij in ons leven? We bidden met Psalm 8.

Schriftlezing: Psalm 8

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Soms lijkt het wel alsof God alleen maar daar is waar wij Hem ruimte geven. In een hoekje van onze ziel als we tot Hem bidden. In een zaaltje op zondag waar een paar kerkmensen samen zijn, in de marge. Geloven als privébezigheid waaraan je ook af en toe een uurtje besteedt.

Ik heb me afgevraagd: Maken we God zo niet te klein? Doen we God niet tekort? De Schepper van hemel en aarde, de Bevrijder van zijn volk, 'Ik ben die Ik ben', onze Vader in de hemel. En doen we niet ook onszelf tekort? Met zo'n voorzichtige benadering. Dan verdampt geloven toch? Waar blijft de hoop, de kracht... Als bidden alleen maar is: voor jezelf iets op een rijtje zetten, wat verwacht je dan van God en zijn Geest?

Het kan anders. Je kunt ook diep doordrongen zijn van het besef 'ik mag leven in Gods wereld,' voor Zijn aangezicht. En alles wat ik denk en wat ik doe, doe ik met Hem. Hij is de grond van mijn bestaan en betrokken niet alleen bij mij, of bij ons, maar bij heel deze wereld. Dat is helemaal niet zo klein. Misschien is het wat je voelt als je in een volle kerk samen 'U zij de glorie' zingt. Dan is het toch zo, dat je al zingend op het spoor komt van iets dat groter is, iemand die groter is dan jezelf.

Als God groot is en jij leeft met die grote God, voor Zijn aangezicht, dan is bidden anders: het is je toevertrouwen, je overgeven. En toch vol verantwoordelijk zijn.

Vandaag bidden we met Psalm 8. Ik hoop dat de preek zelf al een beetje bidden is.

Psalm 8 begint groot:

HEER onze Heer,

Hoe machtig is uw naam op heel de aarde.

Je spreekt God aan met zijn naam: HEER (hoofdletters). Dat is 'Ik ben die Ik ben.' En je noemt Hem daarbij 'onze Heerser.' (Ons: niet alleen van jou. Heerser: God heeft gezag, zeggenschap.) Wat is uw macht groot overal op aarde. Overal waar mensen wonen, waar land is, wat bewerkt wordt, waar je met je voeten op de grond kunt staan, overal heeft 'Ik ben die Ik ben' het voor het zeggen. Daar is niets zweverigs aan.

Zo je gebed beginnen, is een belijdenis. In heel de wereld, overal waar een nieuwsbericht over is, daar is God erbij en met zeggenschap. Het is een uiting van verwondering en diep ontzag. En het is een tegengeluid tegen het gevoel dat God er eigenlijk niet toe doet, als er al een God is. Het is een statement.

Hoe onze God machtig is? Hij heeft zijn volk bevrijd uit Egypte. En God is voortdurend scheppend aanwezig in de wereld. Hij werkt met zijn Geest voortdurend om vernietiging en dood te bestrijden, om leven te geven en overvloed. Hij geeft levensadem en levenskracht. De aarde is geen ding, geen dolgedraaide machine die vroeg of laat ontploft. Gods scheppende handen oefenen kracht uit op die aarde. Niet dat alles zomaar goed gaat, maar er is bezieling en er wordt gewerkt van hogerhand.

Vanuit dit grote perspectief bidden we verder met de Psalm. Dan komt er een beetje een raadselachtige passage:

*U die aan de hemel uw luister toont –
met de stemmen van kinderen en zuigelingen
bouwt U een macht op tegen uw vijanden
om hun wraak en verzet te breken.*

Vijanden, wraak en verzet. Dus het is geen roze wolk, dat gebed van ons. Er zijn vijanden, mensen of mechanismes of krachten die uit zijn op vernietiging. Die niet het goede doen groeien, maar onderdrukken en kwaad doen. Er is strijd in onze wereld, dat zeggen we eerlijk tegen God in ons gebed.

Maar er is ook een tegenstem, van kinderen en zuigelingen. Je kunt dan denken aan het ontwapenende van een baby, die zo kwetsbaar is en waar je bijna vanzelf voor gaat zorgen.

Er is ook een uitlegger die zegt: Die kinderen dat zijn de 'kinderen van Israël,' de Bijbelse uitdrukking voor de Israëlieten. Ze zijn in ballingschap als weeskinderen, maar ook in de vreemde hebben zij kracht om hun vijanden te weerstaan. Een kracht die vooral zit in hun stem, in het leven met de Thora, in het reciteren van de Psalmen. Misschien zijn wij ook wel van die kinderen in een van God vervreemde wereld in wie God toch kracht neerlegt. We kunnen onze stem laten horen. Een ander geluid, het geluid van Gods nieuwe wereld, van vrede en recht.

Dan kijken we omhoog, in de nacht.

*Zie ik de hemel, het werk van vingers
de maan en de sterren door U daar bevestigd
wat is dan de sterveling dat U aan hem denkt
het mensenkind dat U naar hem omziet?*

De sterrenhemel, lichtjaren weg die sterren. Als wij ze zien, zijn ze al gedoofd, zegt de wetenschapper. Onmetelijk onvoorstelbaar. Het werk van uw vingers, zegt de dichter. Om dan van de grootheid van de hemel in te zoomen naar een mensje op aarde. Die grote God denkt om ons, gedenkt ons, Hij vergeet ons niet. En God kijkt naar ons, heeft oog voor ons.

De grote God van overal op aarde en van het onmetelijke heelal heeft ons op het oog. Dat is om stil van te worden.

En dan bidden we verder:

*U hebt hem bijna een god gemaakt,
hem gekroond met glans en glorie
hem toevertrouwd het werk van uw handen
en alles aan zijn voeten gelegd.*

Een stevige positie krijgen we. Bijna als God heersen over de aarde. In deze Psalm wekt dat verwondering, dat een mensje zo'n positie krijgt. Maar als we de Psalm even vergeten, klopt dat toch eigenlijk wel met hoe we leven?

Alsof we God zijn. Heel de aarde ligt aan onze voeten. Wij willen zelf beslissen. Autonomie. We zijn verantwoordelijk, we hebben macht. Nou ja, sommigen in deze wereld hebben macht. En anderen moeten tegenmacht uitoefenen of laten het gebeuren of zijn machteloos. Er liggen grote taken voor ons. Hoe we met de aarde omgaan. Stikstof en klimaat. Hoe we mensen recht doen, niet alleen onze eigen mensen. We voelen ons verantwoordelijk voor ons leven, voor problemen in de wereld. We willen van betekenis zijn voor anderen. Wij hebben zeggenschap.

Zo is het bedoeld zegt Psalm 8. God geeft ons een positie. Hij kroont ons met glans en glorie. Zijn grootheid straalt vol op ons af. Dat is heel bijzonder. God is niet groot omdat wij klein zijn. Hij maakt zich niet groot

over onze rug. Dat doen wij. Als je een beetje onzeker bent, schamperen we over iemand tegen wie je heimelijk opkijkt. Nee, Gods grootheid maakt ons groot. Hij kroont ons en geeft ons verantwoordelijkheid. Wij mogen delen in zijn grootheid en namens Hem zorgen voor de aarde, voor elkaar.

Maar er is natuurlijk wel een klein verschil: 'bijna een god,' bidden we. Bijna, want we hebben onze macht niet van onszelf. Dat vergeten we wel eens. De Psalm doet ons beseffen waar onze macht vandaan komt. Van God. Het gaat ontsporen als we vergeten wie het is die aarde en hemel gemaakt heeft en ons daarin gezag verleend heeft. Het is Gods wereld waarin we leven, het is zijn aarde die wij mogen beheren.

Dat besef zet ons op de goede plek: verantwoordelijk maar geen eindbaas. We mogen niet zomaar doen wat we willen, de aarde is niet van ons, mensen zijn niet van ons. Het is het werk van Gods handen, aan onze zorgen toevertrouwd. Wat zou er gebeuren met onze gebeden, en met ons leven, als we dat beseffen?

Als we met de Psalm ons verwonderd hebben over onze eigen positie, keren we terug naar waar we begonnen:

*HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.*

Laten we groot denken van God en Hem de eer geven die Hem toekomt. Je zou het eens moeten proberen. Elke dag je gebed beginnen met 'Heer, onze Heer, hoe machtig is uw naam overal op aarde.' Niet om je klein te maken, maar om daar vanuit te leven als 'grote' mensen voor zijn aangezicht.

Amen.

We bidden Psalm 8 door te luisteren en mee te bidden met "Hoe machtig is uw naam" van de band Sela.

link: <https://www.youtube.com/watch?v=v8vgJ00Ynqs>